

Vrouwen zien collega's als een soort familie

De cijfers bewijzen het: meisjes halen jongens aan alle kanten in. Op de middelbare school zijn jongens in het havo en vwo ondervetegenwoordigd. Bovendien zakken zij vaker af naar een lager niveau, terwijl meisjes juist vaker naar een hoger niveau overstappen. Ook in het vervolgonderwijs doen meisjes het beter dan jongens; ze halen in het mbo, hbo en wo vaker en sneller hun diploma, zo blijkt uit onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs. Niet dat meisjes slimmer zijn dan jongens. Volgens de Britse onderzoeker Richard Lynn ligt het IQ van jongens gemiddeld vijf punten hoger dan dat van meisjes. Genieën, met een IQ hoger dan 155, zijn volgens Lynn vijf keer zo vaak man als vrouw. Volgens een rapport van de Universiteit van Maastricht, ligt de verklaring van de betere vrouwelijke leerprestaties in de structuur en inhoud van het voortgezet onderwijs. Dat is de laatste jaren zo veranderd dat

meisjes er beter tot hun recht komen dan jongens. Meisjes zijn sterker in taal en omdat in het onderwijs van nu meer taal wordt gebruikt, is de lesstof voor meisjes makkelijker geworden en voor jongens juist moeilijker. Verder wordt er in het voortgezet onderwijs veel zelfstandigheid verwacht. Laat dit nu net iets zijn wat meisjes beter ligt. Ook allochtone meisjes doen het goed. Zij zijn bezig met een inhaalslag ten opzichte van hun moeders, die niet studeerden. Als je de beroepskeuzes van meisjes vergelijkt met die van jongens, kiezen meisjes vaak voor banen bij de overheid, in het onderwijs of in de zorg. Een uitstekende keuze, want dit zijn beroepen die minder te lijden hebben onder de crisis. Onder jonge vrouwen (15-26 jaar) is de werkloosheid dan ook lager dan onder mannelijke leeftijdsgenoten, namelijk 7,1% tegenover 8,2%.

Meisjes zijn braver

Tot zover het goede nieuws. Want hoe veelbelovend het er ook uitziet voor meisjes, zodra ze een relatie krijgen en moeder worden, streven mannen hen voorbij. De doorstroom van vrouwen naar hoge functies blijft achter bij de verwachtingen. Dit geldt ook voor de economische zelfstandigheid. Roos Vonk is hoogleraar sociale psychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen en auteur van *De eerste indruk*. Zij vindt het heel verklaarbaar dat jongens die zijn uitgeraasd en man worden, harder aan hun carrière werken dan vrouwen: "Over het algemeen zijn meisjes serieuzer dan jongens. Ze

willen hun huiswerk graag goed doen en zijn minder uit op pleziertjes. Ze zijn beter in denken aan de lange termijn. Hun drijfveer om trouw te studeren is niet dat ze later in de top willen van een multinational. Ze zijn braver en willen zichzelf ontwikkelen. Eigenlijk is dat een leukere drijfveer dan de drang om ooit ergens hoog te eindigen."

Liever niet de baas

Hoe mooi het jeugdige streven om jezelf te ontwikkelen ook is, het brengt vrouwen niet ver. Op werkgebied dan. Ondanks het feit dat meisjes het zo goed doen op school, weet slechts 52% van de vrouwen tussen de 20-64 jaar dit te verzilveren in economische zelfstandigheid. Bij mannen is dit 74%. Het verschil is mede te verklaren door het hoge deeltijdpercentage. Driekwart van de vrouwen met een baan werkt in deeltijd. In 2011 werkten vrouwen gemiddeld 26,4 uur per week, mannen 38,2 uur. "Mannen vinden het leuk om hard te werken, succes te boeken en na werktijd met z'n allen de kroeg in te duiken om te netwerken", aldus Roos Vonk. "Zij houden van competitie en van winnen. Dit heeft te maken met testosteron, het hormoon waar mannen 5 tot 25 keer meer van hebben dan vrouwen. Testosteron bevordert de drang om status te verwerven en te domineren. Vandaar dat mannen meer gemotiveerd zijn om hard te werken en hoger op te komen. Vrouwen hebben dat minder. Zij zijn op zoek naar verbinding en beschouwen hun collega's als een soort familie met wie ze het

graag leuk hebben. Ze willen liever niet de baas spelen, want dan horen ze er niet meer bij.”

Last van stereotypen

Een andere hindernis waar vrouwen last van hebben, zijn stereotypen. Roos Vonk: “Bepaald gedrag wordt bij een vrouw als extremer beschouwd dan bij een man. Als ze zelfverzekerd is, heeft ze het te hoog in haar bol, en assertief wordt beschouwd als agressief. Dit betekent dat een vrouw in het nadeel is. Ze loopt meer risico om niet aardig te worden gevonden wanneer ze zichzelf als bekwaam en ambitieus neerzet. En als je niet aardig wordt gevonden, is je gunfactor lager. En die heb je nodig om hogerop te komen.” Vrouwen met kinderen worden bovendien geconfronteerd met de lastige vraag hoe ze een gezin moeten combineren met een carrière. Natuurlijk is de zorg voor kinderen geen zaak die alleen vrouwen aangaat, maar mannen maken zich er minder druk over. Tegenwoordig durft gelukkig niemand meer te zeggen dat een vrouw thuis hoort, maar traditionele rollenpatronen zijn hardnekkig. Uit de Emancipatiemonitor 2012 van Het Sociaal en Cultureel Planbureau voor de Statistiek, blijkt dat, hoewel de meeste vrouwen en mannen voorstander zijn van een gelijke taakverdeling, deze in de praktijk ongelijk is. De meeste paren zijn het erover eens dat vrouwen handiger zijn in het huishouden en de zorg voor de kinderen, dus leveren moeders vaak werkdagen in.

Meer zelfvertrouwen

In juni schreef minister Kamp van Sociale Zaken aan de Tweede Kamer dat moeders ondanks bezuinigingen in de kinderopvang niet minder zijn gaan werken. Waarom wordt hier niets over vaders gemeld? De gedachte dat kinderopvang een vrouwentaak is, is er lang geleden ingeslopen. Zo waren Nederlandse vrouwen in en rond de Tweede Wereldoorlog de enigen in de westerse wereld die niet de banen van mannen overnamen, wat in Amerika, Engeland en de Scandinavische landen wel gebeurde. Het is dus onze Hollandse houding die moeders tegenhoudt. Terug naar de meisjes van nu. Hoe krijgen we ze zover dat ze hun jeugdromen waarmaken en zich niet laten afleiden door relatie, gezin en oude rolpatronen? Bianca Boender, directeur van Stichting You!nG, ontwikkelt voor professionals, vrijwilligers en ouders onder meer methodes om meisjes te stimuleren hun talenten en capaciteiten te ontwikkelen. Volgens Bianca kan een meisje haar ambitie alleen waarmaken als ze wordt aangemoedigd door haar omgeving. “We leven in een harde maatschappij met een tekort aan werk”, stelt zij. “Meisjes zijn van nature onzeker over zichzelf. Om het toch te kunnen maken, hebben ze het nodig om in zichzelf te blijven geloven. Daar kunnen ouders bij helpen. Het is van belang dat een meisje tijdens haar opvoeding hoort dat ze uniek is. Om met haar talenten aan de slag te kunnen gaan, heeft ze het nodig om zich waardevol te voelen. Ze moet weten dat ze het kán. Daarnaast is het belangrijk dat de mogelijkheden van meisjes centraal worden gezet en niet hun tekorten. Hierdoor krijgen ze meer zelfvertrouwen. Als dat lukt, hebben ze meer kans om hun opleiding af te maken en later financieel op eigen benen te staan.”

Moeder als rolmodel

Volgens Bianca Boender hebben de huidige volwassen vrouwen de taak om een steun en rolmodel te zijn voor meisjes in hun omgeving. Dit wordt onderschreven door het onderzoek ‘Hoe geëmancipeerd zijn jonge vrouwen?’, dat in opdracht van maandblad Opzij onder jonge vrouwen tussen de 18 en 25 jaar werd gehouden. Hieruit blijkt dat carrière, financiële zelfstandigheid en persoonlijke ontwikkeling voor dochters van een moeder die altijd heeft gewerkt aanzienlijk belangrijker zijn dan voor dochters van thuisblijfmoe- ders. Als hun eigen moeder werkte, zijn ze minder vaak bereid hun leven totaal aan te passen aan het ouderschap. Kortom: alles wijst erop dat de aankomende generatie vrouwen er zin in heeft. Meisjes hebben de toekomst, maar het is aan de vrouwen van nu om het goede voorbeeld te geven.

Sla om voor de interviews!